

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
İQTİSADI İSLAHATLAR
ELMİ TƏDQIQAT İNSTİTUTU

İLLİK

HESABAT

2009

Bakı şəhəri – 2010

GİRİŞ

İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun fəaliyyətinin müasir tələblərə uyğunlaşdırılması istiqamətində tədbirlər hesabat ilində də davam etdirilmişdir. Belə ki, 2009-cu ilin əvvəlində İnstitutun Elmi-Tədqiqat İş Planı İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin əlaqədar strukturları ilə razılaşdırılaraq cənab nazir tərəfindən təsdiq olunmuş və ilin əvvəlindən etibarən bütün işlər bu plana uyğun olaraq təşkil edilmişdir.

2009-cu ildə İİETİ İş Planına müvafiq olaraq fəaliyyətini aşağıdakı istiqamətlər üzrə müəyyənləşdirmişdir:

- I. Elmi-tədqiqat işləri;
- II. Analitik təhlil işləri;
- III. Elmi-təşkilati işlər;
- IV. Tədris işləri;
- V. Marketing və ictimai əlaqələr üzrə işlər;
- VI. Elmi katiblik işləri;
- VII. Maliyyə-təsərrüfat işləri.

Hesabat ilində İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunda İş Planından əlavə olaraq, bir sıra Dövlət Proqramları üzrə həyata keçirilən tədbirlər planında müvafiq bölmələr yerinə yetirilmişdir.

I. ELMİ-TƏDQIQAT İŞLƏRİ

2009-cu ildə İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunda Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun dayanıqlı inkişafı problemlərinin tədqiqi istiqamətində və həmçinin İş Planında yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan aşağıdakı elmi-tədqiqatlar yerinə yetirmişdir:

1. Kənd təsərrüfatı sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi problemləri;
2. Azərbaycanın nəqliyyat-ticarət-tranzit sektorunun rəqabətqabilliy-yətliliyinin yüksəldilməsi problemləri;
3. Turizm sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi problemləri;
4. “Regional iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi problemləri (Lənkəran iqtisadi rayonu timsalında)”;
5. Azərbaycanda inflyasiyanın səviyyəsinə təsir edən amillərin tədqiqi və onun aşağı salınmasına dair təklif və tövsiyələrin hazırlanması;
6. Əsas istehlak məhsullarının monitorinqinin nəticələrinin təhlili;
7. “Aqrolizinq” ASC-nin özünümaliyyətləşmə sisteminə keçirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması;
8. “Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatının inkişafına dövlət dəstəyi Strategiyası”nın hazırlanması;
9. “Qeyri-neft sənayesinin rəqabət qabiliyyətinin yüksəldilməsi potensialına malik olan alt sahələrinin müəyyən edilməsi”;
10. “Abşeron iqtisadi rayonunun pasportu”nun hazırlanması;
11. Azərbaycanda lizinq xidmətlərinin mövcud vəziyyətinin təhlili və inkişafı perspektivləri üzrə təkliflərin hazırlanması;
12. İqtisadiyyatın hərbi və mülki sektorlarına bilik və texnologiyaların ötürülməsi sahəsində elmi fəaliyyətin gücləndirilməsi, ikili təyinatlı texnologiyaların yaradılması və onların istifadəsinin genişləndirilməsi;
13. Dünya maliyyə böhranının Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirlərinin qiymətləndirilməsi və mənfi nəticələrinin aradan qaldırılmasına dair təklif və tövsiyələrin hazırlanması;
14. Real sektorun monitorinqi üzrə mövcud metodologiyaların tədqiqi;
15. Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə alimlik dərəcələri verilməsi üzrə ixtisasların nomenklaturasının YUNESKO-nun və digər beynəlxalq təşkilatların qəbul etdiyi elmi ixtisas siyahılarına uyğunlaşdırılması.

PROBLEM:

İQTİSADIYYATIN QEYRİ-NEFT SEKTORUNUN DAYANIQLI İNKİŞAFI PROBLEMLƏRİ

Mövzu:

Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi problemləri.

Hesabat giriş, iki bölmə, nəticə, ədəbiyyat siyahısından ibarətdir.

Kənd təsərrüfatı sektorunun dünya bazarlarında malik olduğu rəqabət üstünlükləri qiymətləndirilmiş və bu üstünlüklərdən səmərəli istifadə olunması problemləri araşdırılmışdır. Tədqiqat işi ümumilikdə iki hissədən ibarətdir. Birinci hissədə, rəqabətqabiliyyətlilik problemi ilə bağlı mövcud nəzəri yanaşmaların icmalı və ümumiləşdirilməsi aparılmış, eyni zamanda, kənd təsərrüfatı sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsi üçün metodologiya seçimi müəyyənləşdirilmişdir. Kənd

təsərrüfatı sektoru üzrə rəqabətqabiliyyətliliyin qiymətləndirilməsi üçün Aşkar Müqayisəli Üstünlüklər metodu və Daxili Resurs sərfi (DRS) metodu seçilmişdir. İkinci hissədə, mövcud nəzəri yanaşmalar və seçilmiş metodologiya əsasında ölkənin kənd təsərrüfatı sektoru üzrə rəqabətqabiliyyətliliyi, eyni zamanda, sektor üzrə rəqabətqabiliyyətliliyə təsir edən amillər Porterin “Milli rombu” əsasında qiymətləndirilmişdir. Rəqabət qabiliyyətinin istiqamətləri aşkar edilmiş, kəmiyyətcə ölçülmüşdür.

Mövzu:

Azərbaycanın nəqliyyat-tranzit sektorunun rəqabət-qabiliyyətinin yüksəldilməsi problemləri.

Hesabat işi giriş, üç bölmə, nəticə, ədəbiyyat siyahısından ibarətdir.

Tədqiqat işi 2003-2008-ci illərdə nəqliyyat-tranzit sektorunda rəqabət qabiliyyətinə təsir edən amillərin kəmiyyətcə qiymətləndirilməsini əhatə edir. Qiymətləndirmə prosesində Azərbaycanın nəqliyyat-tranzit sisteminin rəqabətqabiliyyətinin spesifik xüsusiyyətlərini öyrənmək üçün hüquqi və iqtisadi baza araşdırılmış, rəqabət qabiliyyətinin daxili və xarici amilləri müəyyən edilmişdir.

Keçid tipli ölkələrdə tətbiq edilən nəqliyyat-tranzit xidmətləri üzrə məsrəf modeli Azərbaycan şəraiti üçün sahələr üzrə qiymətləndirilmiş, rəqabət qabiliyyətinin sahə və firma səviyyəsində determinantları müəyyən edilmiş, həmçinin xərc idxalı dəhlizinin təsiri kəmiyyətcə hesablanmışdır. Modelin nəticələri nəzərə alınmaqla rəqabət qabiliyyətinin artırılması istiqamətləri təklif edilmiş, bu zaman iqtisadi sahələrin spesifikasiyası nəzərə alınmışdır.

Mövzu:

Azərbaycan Respublikasında turizm sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi problemləri.

Təqdim olunan tədqiqat işində Azərbaycanın turizm sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi problemi araşdırılmışdır. Əksər statistik məlumatlar 2003-cü ildən sonrakı dövrü, turizm rəqabətqabiliyyətliliyi indeksi isə son üç ilin məlumatlarını əhatə edir. Tədqiqat işində M. Porterin rəqabətqabiliyyətlilik konsepsiyası və onun bazasında hesablanan turizmin rəqabətqabiliyyətliliyi indeksinə təsir göstərən indikatorlar üzrə qiymətləndirilmələr aparılmış və ədqiqatın nəticələrinə əsasən turizm sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi üçün siyasət təklifləri irəli sürülmüşdür.

Mövzu:

Regional iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi istiqamətləri (Lənkəran iqtisadi rayonu timsalında)

Azərbaycan Respublikasında son illərdə ölkədə aparılan iqtisadi siyasətin əsas məqsədlərindən biri regionların sosial-iqtisadi inkişafına nail olmaqdır. Bu istiqamətdə ölkədə müxtəlif tədbirlər həyata keçirilmiş və bu proses indi də davam etməkdədir. Ölkədə regionları sosial-iqtisadi baxımdan yüksək səviyyədə inkişaf etdirmək, əhalinin güzəranını daha da yaxşılaşdırmaq üçün regionlarda mövcud potensialdan istifadənin səmərəsini artırmaq, yeni iş yerlərinin açılmasını, sənayenin ayrı-ayrı sahələrinin, aqrar sektorun inkişafını, kənd təsərrüfatı məhsullarının emalının genişləndirilməsini təmin etmək və digər tədbirləri həyata keçirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən 11 fevral 2004-cü ildə “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramı (2004-2008-ci illər)” və 14 aprel 2009-cu ildə “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramı” qəbul edilmişdir. Aparılan işlərə baxmayaraq regionların sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsinin hələ də geri qalması bu istiqamətdə tədqiqat işlərinin aparılmasını

zəruri edir. Burada isə ilk növbədə regional iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətinin yüksəldilməsi məsələlərinin araşdırılması vacibdir. Bu baxımından Lənkəran iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin yüksəldilməsi problemlərinin tədqiq olunması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Tədqiqat işində son illərdə regionda yaranmış vəziyyət tədqiq olunmuşdur.

Burada M.Porterin "Milli rombu" və regional rəqabətqabiliyyətliliyin qiymətləndirilməsi üçün istifadə olunan klaster yanaşması tətbiq olunmuşdur.

Tədqiqat işi müqayisə, statistik, məntiqi ümumiləşdirmə və digər üsullardan istifadə etməklə yerinə yetirilmişdir.

Tədqiqat çərçivəsində regionun iqtisadi potensialından istifadənin zəif olduğu müəyyən olunmuşdur. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, ölkə əhalisinin 9,2 faizini və ölkə ərazisinin 7 faizini təşkil edən Lənkəran iqtisadi rayonunda ümumi məhsul buraxılışının 1,7 faizi istehsal olunmuşdur.

Mövzu:

Azərbaycanda inflyasiyanın səviyyəsinə təsir edən amillərin tədqiqi və onun aşağı salınmasına dair təklif və tövsiyələrin hazırlanması.

Hesabat giriş, iki bölmə, nəticə-təkliflərdən və ədəbiyyat siyahısından ibarətdir. *Birinci bölmədə* inflyasiyanın səviyyəsinin qiymətləndirilməsinin nəzəri metodoloji əsasları müəyyən edilmişdir. *İkinci bölmədə* Azərbaycan Respublikasında inflyasiyanın müasir vəziyyətinin təhlili və qiymətləndirilməsi Eləcə də hazırkı dövrdə inflyasiyanın yaranmasında və onun qarşısının alınmasında monetar və qeyri-monetar amillərin rolu tədqiq edilmişdir.

Aparılan tədqiqat prosesində alınmış nəticələr ümumiləşdirilmiş Azərbaycanda istehlak qiymətlərinin dəyişməsinə (artmasına) bir sıra obyektiv və subyektiv səbəblərin təsiri verilmiş, bir sıra təkliflər irəli sürülmüşdür.

Mövzu:

Abşeron iqtisadi rayonunun pasportu.

Tədqiqat işinin yerinə yetirilməsi prosesində həm inkişaf etmiş ölkələrin, həm də inkişaf etməkdə olan ölkələrin, xüsusilə Rusiya, Belarus, Ukrayna respublikalarının təcrübələri öyrənilmiş və Azərbaycan şəraiti üçün məqbul hesab olunan struktur müəyyən olunmuşdur. Müəyyən olunmuş struktura uyğun məlumatların toplanması işi aparılmış, həmin məlumatlar emal olunmuş və struktura uyğun yerləşdirilmişdir. Tədqiqat işində iqtisadi rayonun ərazisi, inzibati ərazi bölgüsü, coğrafi yerləşməsi, relyef, iqlimi, faydalı qazıntı ehtiaları, iqtisadi potensialı, o cümlədən iqtisadi rayonun əhalisi, əmək ehtiyatları, məhsul buraxılışı, sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə, təhsil, elm, mədəniyyət, turizm, ticarət və xidmət, ekologiya sahələrinin əsas göstəriciləri müxtəlif cədvəl, diaqram və şəkillərdən istifadə etməklə verilmişdir. Həmçinin regionun investisiya istiqamətləri göstərilmiş və burada olan müəssisə və təşkilatların siyahısı da göstərilmişdir.

Tədqiqat işi iqtisadi rayonun sosial-iqtisadi vəziyyəti haqqında informasiya verməklə, mövcud potensialdan istifadə səviyyəsini qiymətləndirmək, regionun iqtisadiyyatının ayrı-ayrı sahələrinə xarici və yerli investorları cəlb etmək üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Mövzu.

Azərbaycanda lizinq xidmətlərinin mövcud vəziyyətinin təhlili və inkişaf perspektivləri üzrə təkliflərin hazırlanması.

Tədqiqat işi ədəbiyyat xülasəsi, giriş, dörd fəsil, nəticə-təkliflərdən və ədəbiyyat siyahısından ibarətdir.

Birinci bölmədə Lizinqin təşəkkülü, növləri, reallaşdırılması texnologiyası na həsr olunmuşdur. Dünyada lizinqin təşəkkülü və növləri, onun reallaşdırılması texnologiyası, lizinq münasibətlərinin həyata keçirilməsi üçün ölkənin qanunvericiliyi nəzərdən keçirilmiş, habelə lizinq üzrə aktuar hesablamaların bütün növləri həm nəzəri, həm də konkret misalların timsalında izahla verilmişdir. Mövcud vəziyyətin təhlili və inkişaf perspektivlərinin qiymətləndirilməsi, lizinq münasibətlərindən istifadə edərək kiçik və orta sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi araşdırılmış, bu sahədəki mövcud təcrübə öyrənilmişdir. İkinci fəsildə lizinqin hüquqi bazası təhlil edilmişdir. Lizinqin hüquqi bazası kimi mülki məcəllə və vergi məcəlləsinin münasibətlərinin təşkilinə həsr olunmuşdur. Hüquqi bazanın lizinq münasibətlərinin uğurlu inkişafı üçün zəmanətliyi göstərmişdir. Üçüncü fəsil lizinq ödəmələrinin hesablanma metodikasına həsr olunmuşdur lizinq münasibətləri zamanı baş verəcək təsərrüfat əməliyyatlarının mühasibat uçotunda əks etdirilməsi konkret misallarla mühasibat yazılışları verilməklə göstərilmişdir. Mühasibat yazılışları verilərkən ölkəmizin lizinq əməliyyatlarını tənzimləyən qanunları əsas götürülmüşdür. Lizinq hesablamaları zamanı aktual hesablamalar və lizinq əməliyyatlarının mühasibat uçotunda əks etdirilməsi tədqiq edilmişdir. Dördüncü fəsil Lizinqin inkişafının müasir meylləri məsələlərinə həsr olunmuşdur. Bu fəsildə dünyada və Azərbaycanda lizinqin müasir durumu öyrənilmişdir. Tədqiqatın nəticəsində lizinq münasibətlərinin inkişafına dövlət dəstəyinin rolu və əhəmiyyəti müəyyənləşdirilmiş və bu məqsədlə bir sıra mühüm təkliflər hazırlanmışdır.

Mövzu:

İqtisadiyyatın hərbi və mülki sektorlarına bilik və texnologiyaların ötürülməsi sahəsində elmi fəaliyyətin gücləndirilməsi, ikili təyinatlı texnologiyaların yaradılması və onların istifadəsinin genişləndirilməsi.

Tədqiqat işində iqtisadiyyatın hərbi və mülki sektorlarına bilik və texnologiyaların ötürülməsi sahəsində elmi fəaliyyətin gücləndirilməsi, ikili təyinatlı texnologiyaların yaradılması və onların istifadəsinin genişləndirilməsi istiqamətində yerli və beynəlxalq təcrübə öyrənilmiş, müvafiq təhlillər aparılmışdır. Tədqiqatın sonunda Azərbaycan Respublikasında iqtisadiyyatın hərbi və mülki sektorlarına bilik və texnologiyaların ötürülməsi sahəsində elmi fəaliyyətin gücləndirilməsi, ikili təyinatlı texnologiyaların yaradılması və onların istifadəsinin genişləndirilməsi istiqamətində təkliflər irəli sürülmüşdür.

Mövzu:

Dünya maliyyə böhranının Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirlərinin qiymətləndirilməsi və mənfi nəticələrinin aradan qaldırılmasına dair təklif və tövsiyələr.

Tədqiqat işinin məqsədi dünya maliyyə və iqtisadi böhranın Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirinin kəmiyyətə ölçülməsindən ibarətdir. Bu məqsədlə ölkə iqtisadiyyatının mühüm xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla böhranın Azərbaycan iqtisadiyyatına təsir etdiyi əsas kanallar üzrə ekonometrik qiymətləndirmələr aparılmışdır. Tədqiqat Azərbaycan tipli ölkələrdə böhranın ölkə iqtisadiyyatına təsirlərinin araşdırılması sahəsində mövcud ədəbiyyata bir tövhə ola bilər. Tədqiqatın praktik tövhəsinə gəldikdə isə, qeyd etmək olar ki, araşdırmanın nəticələri iqtisadi-siyasət qərarları hazırlayanlar (policy maker) üçün böhrandan minimum itkilərlə yaxa qurtarmaq və böhrandan sonrakı inkişafın istiqamətlərini müəyyən etmək baxımından faydalı ola bilər.

Mövzu:

Real sektorun monitorinqi üzrə mövcud metodologiyaların tədqiqi ((Məsul icraçı: i.e.n., dosent O.İ.İbrahimov)

Tədqiqat işində real sektorda monitorinqin aparılması üzrə mövcud metodologiyalar araşdırılaraq Azərbaycan Respublikasının iqtisadi xüsusiyyətlərinə uyğun metodologiya formalaşdırılmış və real sektorun müxtəlif sahələrində (sənaye, tikinti, ticarət, xidmət və s.) monitorinqlərin aparılması üçün sorğu-anket formaları tərtib edilmişdir. Tədqiqat işində real sektorun müxtəlif sahələrində monitorinqlərin aparılması və nəticələrin emalı üçün istifadə edilə bilər.

Mövzu:

Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə alimlik dərəcələri verilməsi üzrə ixtisasların nomenklaturasının YUNESKO-nun və digər beynəlxalq təşkilatların qəbul etdiyi elmi ixtisas siyahılarına uyğunlaşdırılması.

Tədqiqat işində elmi və elmi-pedaqoji işçilərə alimlik dərəcələri verilməsi üzrə beynəlxalq təcrübə öyrənilmiş, qoyulan problemin həlli istiqamətində müvafiq təkliflər irəli sürülmüşdür.

Həmçinin cari ildə İİETİ-də müxtəlif Dövlət Proqramları, əmr və tapşırıqlar çərçivəsində digər işlər də yerinə yetirilmişdir:

1. Elmi tədqiqat işlərinin istehsalata tətbiqini sürətləndirmək üçün texnoparkların yaradılmasına dair təkliflərin hazırlanması;
2. Azərbaycan Respublikasının regionlarında həyat səviyyəsinin qiymətləndirilməsi;
3. Regionların sosial iqtisadi inkişafı ilə bağlı Dövlət proqramının həyata keçirilməsində bölgələrdə fəaliyyət göstərən elmi müəssisələrin və ali məktəblərin iştirakını təmin etməklə elmin inkişafına nail olmaq üçün təkliflərin hazırlanması;
4. Makroiqtisadi mənzərə (rüblük bülleten);
5. Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatının sahələri və iqtisadi rayonları üzrə prioritet istiqamətlərin hazırlanması (Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu ilə birgə);
6. Əsas idxal mallarının strukturu və dəyişmə dinamikasının təhlil olunması, emal üçün ixrac olunan məhsulların müəyyən edilməsi, ölkədə potensial istehsal və emal imkanı olan və müqayisəli üstünlüyə malik olan məhsulların siyahısının tərtib edilməsi və bu malların istehsalının həyata keçirilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması;
7. Ölkə təqdimatının hazırlanması;
8. Qeyri-neft sektorunun cari vəziyyəti üzrə arayışların hazırlanması;
9. Azərbaycan Respublikasında neft emalı və neft-kimya sənayesinin perspektiv inkişafına dair arayış;
10. Sahibkarlığa dövlət dəstəyi sahəsində müxtəlif ölkələrin təcrübələri;
11. Kənd təsərrüfatında ənənəvi məhsul istehsalı (regional aspektdə) üzrə arayışın hazırlanması;
12. Azərbaycanda üzümçülük ilə bağlı arayışın hazırlanması;
13. Azərbaycanda meyvəçilik ilə bağlı arayışın hazırlanması;
14. Azərbaycan Respublikasında toxuculuq sənayesinin inkişafının qısa icmalı;
15. İqtisadi Meyil Sorğularının tərtib olunması;
16. Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması ilə əlaqədar təkliflər;

17. Kənd təsərrüfatına ayrılan subsidiyaların verilmə mexanizminin təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması;
18. Kənd təsərrüfatı məhsullarının idxal kvotasının müəyyənləşdirilməsi;
19. Kənd təsərrüfatı və onunla əlaqədar emal sahələrinin inkişafı üçün layihə təklifləri:
 - 19.1. Süd emalı zavodunun təşkili üzrə;
 - 19.2. Camışçılıq təsərrüfatının təşkili üzrə;
 - 19.3. Nohur balıqçılığının təşkili üzrə;
 - 19.4. Dəri emalı və dəri məmulatları istehsalı üzrə;
 - 19.5. Anbar (kamera) yaradılması üzrə;
 - 19.6. Nişasta istehsalı;
 - 19.7. Texniki bitkilərin emalı üzrə layihə təklifi;
 - 19.8. Heyvandarlıq üçün qarışıq yem istehsalı üzrə layihə təklifi

Mövzu:

Elmi-tədqiqat işlərinin istehsalata tətbiqini sürətləndirmək üçün texnoparkların yaradılmasına dair təklif və tövsiyələrin hazırlanması.

Hesabat işi giriş, üç bölmə, nəticə və təkliflərdən və ədəbiyyat siyahısından ibarətdir. *Birinci bölmədə* elmi texnopark anlayışı, onun funksiya və vəzifələri, innovasiya infrastrukturunu, klasterlər, növləri və praktiki əhəmiyyəti göstərilmişdir. *İkinci bölmədə* texnoparkların yaranması üzrə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsinin mühüm əhəmiyyəti, texnoparkların yaradılmasında ABŞ, Çin və Rusiya təcrübəsindən yararlanmağın məqsədyönlülüüyü göstərilmişdir. *Üçüncü bölmədə*, müvafiq olaraq, Azərbaycanda texnoparkların yaradılması və onun perspektivliyi göstərilmişdir. Belə ki, ölkədə aparılan məqsədyönlü işlər, elmi-texniki və innovasiya fəaliyyəti, beynəlxalq əməkdaşlıq və beynəlxalq layihələrdə iştirak etmək təcrübəsi əks etdirilmişdir.

Nəticədə aparılan tədqiqat prosesində alınmış nəticələr ümumiləşdirilmiş, həmçinin Azərbaycan Respublikasında texnoparkların inkişafı, o cümlədən sənaye və informasiya profilli texnoparkların yaranması ideyası, və bu sahədə səmərəli təkliflər irəli sürülmüşdür. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində innovasiya yönümlü kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi, elmi tədqiqat işlərinin kommersiya prinsiplərinə əsaslanmaqla elmin dövlətdən asılılığının azaldılması, inkişafın müxtəlif mərhələlərində texnoloji layihələrə investisiyaların cəlb olunması kimi məqsədlərin reallaşması istiqamətində Azərbaycan kimi keçid iqtisadiyyatlı ölkə üçün Texnoparkların yaradılması və inkişafının təmin edilməsi ölkədə həyata keçirilən dövlət siyasətinin hədəflərindən biri kimi qəbul edilmişdir.

Mövzu.

Azərbaycan Respublikasının regionlarında həyat səviyyəsinin qiymətləndirilməsi (Məsul icraçı: F.Q.Mikayılov).

Hesabat işi giriş, üç bölmə, nəticə və təkliflərdən və ədəbiyyat siyahısından ibarətdir. Hesabatın *birinci bölməsində* İqtisadi rayonlarda həyat səviyyəsinin qiymətləndirilməsinə dair nəzəri-metodoloji yanaşmalar tədqiq edilmişdir. Burada insanların fiziki, mənəvi və sosial tələbatının təmin edilməsi səviyyəsini xarakterizə edən sosial-iqtisadi kateqoriya kimi, təkcə gəlirlərə görə deyil, kompleks göstəricilərə əsaslanaraq qiymətləndirilən əhalinin həyat səviyyəsini qiymətləndirərkən onların maddi vəziyyəti və tədqiq olunan dövrdə cəmiyyətin sosial-iqtisadi inkişafını xarakterizə edən bir sıra göstəricilər təhlil olunur. *İkinci bölmədə* İqtisadi rayonlarında həyat səviyyəsinin mövcud vəziyyətinin təhlili təqdim edilmişdir. Tədqiqatın informasiya bazasını əsasən Azərbaycan Respublikası Təhsil, Səhiyyə və İqtisadi İnkişaf Nazirlikləri,

həmçinin Dövlət Statistika Komitəsinin statistik göstəriciləri təşkil etmişdir. *Üçüncü bölmədə iqtisadi rayonlarda* regionlar üzrə əhalinin həyat səviyyəsinə təsir edən amillərin təhlili və inkişaf perspektivləri istiqamətində, tədqiqat aparılmışdır.

Aparılan tədqiqat prosesində alınmış nəticələr ümumiləşdirilmiş, həmçinin Regionların sosial-iqtisadi inkişafı problemlərinin tədqiqi fonunda həyat səviyyəsinin regional xüsusiyyətlərinin öyrənilməsilə bağlı araşdırmaların aparılması, bu inkişafın prioritetlərinin müəyyən edilməsi, onunla bağlı strategiyanın işlənilib hazırlanması, regionların inkişaf səviyyəsini xarakterizə edən meyarların seçilməsi sosial-iqtisadi inkişaf amillərinin konkretləşdirilməsi, regional inkişafın idarəedilməsi metodlarının təkmilləşdirilməsi, bu məsələlərdə xarici təcrübədən bəhrələnmək istiqamətində tələb və təkliflər irəli sürülmüşdür.

Mövzu.

Regionların sosial iqtisadi inkişafı ilə bağlı Dövlət proqramının həyata keçirilməsində bölgələrdə fəaliyyət göstərən elmi müəssisələrin və ali məktəblərin iştirakını təmin etməklə elmin inkişafına nail olmaq üçün təkliflərin hazırlanması (Məsul icraçı F.Q.Mikayılov)

Hesabat giriş, üç bölmə, nəticə və ədəbiyyat siyahısından ibarətdir. *Birinci bölmədə* elmi-texniki potensial ən mühüm milli resurs, sənaye inkişafının, ictimai və elmi həyatın yeniləşməsinin əsası kimi tədqiq edilmişdir. Elmi-texniki və təcrübə-konstruktor işlərinin (ETTKİ) səmərəli təşkili və elmi biiyklərin istifadəsi, yüksək texnologiyalar bazarında dövlətlərin müvəffəqiyyətlərini, bu ölkələrin iqtisadi artımını təmin edən amil kimi öz əksini tapmışdır. *İkinci bölmədə* İqtisadi yəksəlişin təmin edilməsi, ilk növbədə elmin müasir tələblərə uyğun inkişaf etdirilməsindən asılıdır. İqtisadi sferada innovasiyalara əsaslanan inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsi, insan kapitalının formalaşması, intellektual potensialdan səmərəli istifadə edilməsi, elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri, rəqabətə davamlı məhsul istehsalı, həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi və s. bu kimi bir sıra aktual problemlərin həlli məhz elmin və elmi biliklərin inkişaf səviyyəsindən asılılığı tədqiq edilmişdir. *Üçüncü bölmədə* Regionlarda elmin inkişaf səviyyəsinin təhlili tədqiq edilərək, postindustrial cəmiyyətində bu məsələnin daha aktual olduğu göstərilmiş, inkişaf etmiş elmin iqtisadiyyata tətbiqi tədqiq edilmiş, bu haqda geniş şərh verilmişdir. *Nəticədə* aparılan tədqiqat prosesində alınmış nəticələr ümumiləşdirilmiş və elmin nəticələrindən səmərəli istifadə olunmasında qarşıya qoyulan məqsəd, daxili və xarici elmi-texniki məhsul bazarına rəqabət qabiliyyətli, prinsipə yeni elmi-texniki, texnoloji məhsul çıxarmaqla ölkənin o, cümlədən regionların sosial iqtisadi inkişafında nail oluna biləcək inkişaf meyilləri qeyd edilmiş, təkliflər irəli sürülmüşdür.

Mövzu:

Makroiqtisadi mənzərə (rüblük bülletenlər)

İşdə rüblük səpkidə ölkə iqtisadiyyatında baş verən dəyişikliklər və mövcud vəziyyət makroiqtisadi səviyyədə təhlil edilmişdir.

Ölkə təqdimatının hazırlanması.

İşdə respublikanın sosial, ictimai, tarixi, mədəni, coğrafi xüsusiyyətlərini də əks etdirməklə, əsasən iqtisadi yönümlü ölkə təqdimatı, və eləcə də iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri üzrə (investisiya, sahibkarlıq, regional və s.) təqdimatlar hazırlanmışdır. Bu təqdimatlar ölkə haqqında ümumi məlumat, eləcə də onun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələri haqqında təfəsilatı ilə informasiyanın əldə edilməsi baxımından xüsusilə xarici investorlar üçün faydalı ola bilər.

Kənd təsərrüfatı və onunla əlaqədar emal sahələrinin inkişafı üçün hazırlanmış layihə təkliflərinin qısa xülasəsi aşağıdakılardan ibarətdir:

1. Süd emalı zavodunun təşkili üzrə layihə təklifi

Layihənin məqsədi regionun təbii xammalına əsaslanan gigiyenik və mikrobioloji baxımdan təmiz, yüksək keyfiyyətli süd məhsullarının istehsal olunmasıdır. Süd emalı zavodunun inşa edilməsi nəzərdə tutulan Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üçün heyvandarlıq tarixən ənənəvi məşğulluq növü hesab oluna bilər. Regionun təbii-iqlim şəraiti burada yüksək məhsuldarlığa malik heyvandarlıq kompleksinin inkişaf etdirilməsinə və bunun əsasında emal kompleksinin təşkilinə münbit şərait yaradır. Süd emalı zavodunun əsasən yerli süd xammalı hesabına və az miqdarda idxal olunan süd tozu hesabına fəaliyyət göstərməsi nəzərdə tutulur. Zavodun istehsal edəcəyi məhsullar ölkədə kənd təsərrüfatının inkişafının prioritet istiqamətlərindəndir.

Zavodda təbii süd və az miqdarda süd tozundan ilkin xammal kimi istifadə edilməklə aşağıdakı cədvəldə göstəriləyi kimi müxtəlif yağlılıqda və geniş çeşiddə süd məhsulları növlərinin istehsal edilməsi nəzərdə tutulur:

Məhsulun növü	Gündəlik məhsul buraxılışı, kq
Süd	16005
Qatıq	1800
Xama	85
Pendir	153
Kəsmik	395
Yağ	55
Ayran	145
Süd zərdab	1362

2. Camışçılıq təsərrüfatının təşkili üzrə layihə təklifi

Layihənin məqsədi camışçılıq təsərrüfatlarının yaradılmasıdır.

Heyvandarlığın bu sahəsinin inkişafı üçün ölkədə əlverişli təbii iqlim və yem şəraiti vardır. Belə ki, Azərbaycanda 40294 bataqlıq, 20000 hektardan artıq qamış bitən ərazilər vardır ki, bu da camışların saxlanması və yetişdirilməsi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Camış məhsullarının maya dəyəri digər heyvandarlıq məhsullarının maya dəyərindən nisbətən 5-6 dəfə ucuz başa gəlir. Çünki camışların saxlanması təşkilində düşərgə sisteminə, tövlə sistemindən daha çox üstünlük verilir ki, bu da baha başa gələn heyvandarlıq komplekslərinin tikintisinə qənaət etməyə imkan verir. Qeyd etmək maraqlı olardı ki, camışlar mənfi 25 dərəcə temperaturda belə öz normal həyat tərzlərini təmin edə bilirlər. Camış südünün yağlılığı inək südü ilə müqayisədə 3 dəfə çoxdur. Camış südü süd kombinatlarının gəlirli işləməsinin mühüm amilidir.

3. Nohur balıqçılığının təşkili üzrə layihə təklifi

Layihənin məqsədi regionlarda mövcud olan çay və təbii nohurlardan istifadə etməklə nohur balıqçılığının inkişaf etdirilməsidir.

Balıq məhsulları ölkədə kənd təsərrüfatının inkişafının prioritet istiqamətlərindən birini təşkil edir və hesablamalar göstərir ki, bu sahə müqayisəli və potensial üstünlüklər vardır. Nohur balıqçılığının səmərəli və gəlirli sahə olması onun bir sıra göstəricilərində özünü aydın şəkildə biruzə verir. Məsələn, bir sentner karp balığı əldə etmək üçün sərf olunan yemin miqdarı donuzçuluqda və ya maldarlıqda həmin miqdarda ət əldə etmək üçün sərf edilən yemin miqdarından 4-5 dəfə azdır.

Ölkə ərazisində yerləşən nohurlarda yalnız təbii yem ehtiyatı hesabına balıq yetişdirildikdə, hər hektardan 2-3 sentner balıq götürmək mümkündür ki, bu da balıq

məhsullarına olan tələbatın daxili imkanlar hesabına ödənilməsinə təmin etməkdə mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Balıq əti özünün yüksək qidalı və dadlı olması ilə də fərqlənir. Balıq ətində insan orqanizmi tərəfindən asanlıqla mənimsənilən çoxlu zülal, yağ və vitaminlər vardır.

Həmçinin, süni balıqçılığın inkişaf etdirilməsi regionda əlaqədar sahələrin inkişafına öz töhfəsini verir və ölkədə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayır.

4. Dəri emalı və dəri məmulatları istehsalı üzrə layihə təklifi

Layihənin məqsədi dəri emalı və dəri məmulatları istehsalının inkişaf etdirilməsidir. Dəri emalı üçün tələb olunan iri və xırda heyvan dərilərinin ölkəmizdə kifayət qədər tədarük edilməsi, dəri emalı sahəsində əhalinin tarixən formalaşmış vərdisləri (dabbaqçılıq sənəti), eyni zamanda ölkə daxilində istehsal olunan dəri məmulatlarının maya dəyərinin idxal olunan dəri məmulatlarının maya dəyərindən xeyli aşağı olması, ölkəmizin dəri məmulatlarının istehsalı üzrə müqayisəli üstünlüyə malik olması layihənin həyata keçirilməsinin zəruriliyini şərtləndirən amillər hesab edilə bilər.

Layihənin həyata keçirilməsi yeni iş yerlərinin yaradılması, əlaqədar sahələrin inkişafının stimullaşdırılması ilə yanaşı daxili bazarda dəri və dəri məmulatları məhsullarına olan tələbin yerli istehsal hesabına təmin edilməsi baxımından əhəmiyyətli hesab oluna bilər. Xammal və əmək ehtiyatlarının mövcudluğu təklif olunan layihənin hər bir iqtisadi rayonda həyata keçirilməsini mümkün edir.

5. Anbar (kamera) yaradılması üzrə layihə təklifi

Layihənin məqsədi kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, saxlanması və ticarətinin təşkili sahəsində icarə xidməti göstərməkdən ibarətdir.

Anbar təsərrüfatı olmadan məhsul istehsalı və satışı prosesinin fasiləsizliyi təmin edilə bilməz. Hal-hazırda kənd təsərrüfatı sahəsində anbar təsərrüfatlarının çatışmaması səbəbindən potensial məhsulun 15-20%-i xarab olduğundan son istehlakçılara çatdırıla bilmir. Digər tərəfdən saxlama şəraitinin olmaması, məhsulun keyfiyyətinin aşağı düşməsinə və onun kütləsində 20%-ə qədər təbii itkiyə səbəb olur. Məhsul yığımının əvvəlində saxlanma şəraitinin olmaması səbəbindən, fermerlər öz məhsullarını ucuz qiymətə satmağa məcbur olurlar. Saxlama kameraları isə itkinin qarşısını alaraq, il boyu fermerlərin öz məhsullarını sabit qiymətlərlə satmalarına imkan verir. Nəticədə isə kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərindəki kəskin mövsümi kənarlaşmalar aradan qaldırılmış olur. Digər tərəfdən kameralar məhsulların saxlanması rejiminə düzgün riayət etməyə imkan verdiyindən, saxlama rejiminin pozulması nəticəsində yarana bilən müxtəlif xəstəliklərin (məsələn kartof özəyinin qaralması, fütapotogen mikroorganizmlərin yaratdığı fitotrora, fomez, boz kif, qara kif, bakterioz kimi xəstəliklərin) qarşısı alınmış olur.

6. Nişasta istehsalı

Layihənin məqsədi yerli və xarici sahibkarları cəlb etməklə nişasta istehsalının təşkil etməkdir. Layihə daxili bazarda nişastaya olan tələbi ödəməkdə və heyvandarlığın yemlə təminatında çox əhəmiyyətlidir. Nişasta kartofdakı bütün quru maddənin 75-80 %-ni təşkil edir. Kartof nişastasası adətən 20-25% amilozlardan və 75-80% isə amilopektinlərdən ibarətdir. Məhz bu maddələr onun köpməsinə səbəb olur. Kartofda nişastanın miqdarı coğrafi enlikdən də asılıdır. Belə hesab edilir ki, kartofda nişastanın miqdarı 50-57 ° şimal enliyindən 67 ° şimal enliyinə doğru hərəkət etdikcə azalmağa başlayır. Tezyetişən kartofda gecyətışən kartofa nisbətən az nişasta olur. Kartofda nişasta heç də bərabər paylanmamışdır. Daxilə doğru getdikcə nişastanın miqdarı azalmağa

başlayır. Nişasta kartof hüceyrələrində 1-100 mkm ölçüdə 20-40 mkm ölçüyədək təbəqə şəklində yerləşir. Nişasta sitoplazmada yerləşən aminoplastlarda yaranır.

7. Texniki birkilərin emalı üzrə layihə təklifi

Layihənin məqsədi yerli və xarici sahibkarları cəlb etməklə texnik bitkilərin yağı və cecəsinin istehsalı layihəsinin təşkil etməkdir.

8. Heyvandarlıq üçün qarışıq yem istehsalı üzrə layihə təklifi

Layihənin məqsədi. Heyvandarlıq üçün qarışıq yem istehsalının təşkil edilməsindən ibarətdir.

Çiyid cecəsi və qabığının istehsalının təşkil edilməsi üçün tələb olunan xammal mənbəyi olan çiyid Azərbaycanda kifayət qədərdir və hazırda ölkəmiz çiyid istehsalı üzrə müqayisəli üstünlüklərə malikdir. Digər tərəfdən heyvandarlığın yem tələbatının ödənilməsi üçün bu kimi sahələrin inkişafına böyük zərurət yaranmışdır.

Heyvandarlığın intensiv inkişafı hazırkı dövrün ən aktual problemdir. Hər yem vahidi hesabı ilə daha çox süd və ya ət istehsalı birinci dərəcədə yem keyfiyyətindən və tərkibindən asılıdır. Qidalı yem daha çox ət və süd deməkdir. Yemlərin tərkibinin optimallaşdırılması, hər heyvan növü üzrə onların ayrılıqda hazırlanması heyvandarlığın intensivləşdirilməsinin əsas yoludur.

Layihə daxili bazarda heyvandarlıq kompleksinin yemə olan tələbatının ödənilməsi, pambıq çiyidinin xam halda deyil, emal edildikdən sonra ixrac olunmasının təşviqi, ölkənin malik olduğu potensialdan səmərəli istifadə və heyvandarlığın inkişafına stimullaşdırıcı təsir etmək, əhalinin məşğulluğunun təmini baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutu tərəfindən kənd təsərrüfatının prioritet sahələri üzrə hazırlanmış bu konkret layihələr regionların sosial- iqtisadi inkişafı proqramına uyğun olaraq müxtəlif iqtisadi rayonlarda həyata keçirilmək və dövlət tərəfindən dəstəklənmək üçün Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna təklif edilmişdir. (Layihələr 2009-cu ilin iyun-iyul aylarında hazırlanmışdır).

Hazırlanmış layihələrdə bütün hesablamalar aparılmış və layihələrin hər biri maliyyə cəhətdən əsaslandırılmışdır.

II. ANALİTİK-TƏHLİL İŞLƏRİ

Analitik-təhlil işləri üzrə aşağıdakı işlər yerinə yetirilmişdir:

- Vaxtaşırı ölkədə formalaşan iqtisadi durumun analitik təhlili və qiymətləndirilməsi aparılmışdır;
- Nazirliyin və digər dövlət orqanlarının tapşırıqları əsasında cari operativ-analitik təhlil işləri aparılmışdır;
- Azərbaycanın dövrü mətbuatında nəşr edilən iqtisadiyyata aid materiallar toplanmış, monitorinqi aparılmış və çap olunmuş iqtisadi məqalələrin sahələr üzrə kataloqu hazırlanmışdır;
- Kütləvi informasiya vasitələrində yayılmış iqtisadi məlumatların mütamadi olaraq şərhli təmin edilmişdir.

III. ELMİ-TƏŞKİLATI İŞLƏR

Elmi-təşkilati işlər üzrə aşağıdakılar yerinə yetirilmişdir:

- İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun fəaliyyətə başlamasının 2010-cu ildə keçiriləcək 45 illik yubileyi üçün tədbirlər planı hazırlanmışdır;
- 16 dekabr 2009-cu il tarixdə Respublikada süd emalı və heyvandarlığın inkişaf etdirilməsi, bu sahədə məhsuldarlığın artırılması, aqrofermaların yaradılması, heyvandarlığın nümunəvi yem bazasının təşkil edilməsi və bu məqsədlə əkinə yararlı və əkinə yararsız torpaq sahələrindən istifadə, həmçinin sahənin regional inkişafı ilə bağlı problemlərin həlli yollarının müzakirəsinə həsr edilmiş Dəyirmi Masa təşkil edilmişdir. Dəyirmi masanın işində respublikanın bir sıra sahə institutlarından mütəxəssislər də iştirak etmişlər;
- İnstitutun əməkdaşları tərəfindən Kempbell P. Makkonell və Stenli L. Bryunun “Экономикс. Принципы, проблемы и политика” adlı kitabının 1-ci cildi Azərbaycan dilinə tərcümə edilmiş, İnstitutun Elmi Şurasının qərarı ilə tərcümə variantı çapa tövsiyyə edilmiş və kitabın 2-ci cildinin də tərcümə edilməsi haqda da qərar verilmişdir;
- İqtisadiyyat elminin və ölkə iqtisadiyyatının aktual problemlərinə dair mütəmadi olaraq metodoloji seminarlar təşkil edilmişdir;
- Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin Baş Hesablama Mərkəzi ilə bağlanmış müqaviləyə əsasən İnstitutun web sahifəsinin ilkin versiyası hazırlanmış və hazırda sahifə ilə bağlı materiallar redaktə edilməkdədir;
- İnstitutun əməkdaşlarının elmi məqalə və tezislərinin yerli və xarici jurnallarda dərc olunması ilə əlaqədar təşkilati yardım göstərilmişdir;
- İnstitut əməkdaşlarının ölkə və beynəlxalq səviyyəli elmi-praktiki konfrans, simpozium, seminar və digər elmi məclislərdə iştirakına təşkilati yardım göstərilmişdir.

IV.TƏDRİS İŞLƏRİ

İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunda tədris işləri istiqamətində aşağıdakı işlər görülmüşdür:

- Nazirliyin regional və yerli qurumlarının əməkdaşları üçün treninqlərin təşkili ilə bağlı bütün zəruri işlər görülmüşdür;
- Azərbaycan Respublikasında doktorantura təhsil sisteminin fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsinə dair təkliflər hazırlanaraq İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin “İqtisadi siyasət, təhlil və proqnozlaşdırma” şöbəsinə təqdim edilmişdir;
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Bakı Slavyan Universiteti və Qafqaz Universiteti olmaqla 3 ali təhsil müəssisəsindən göndərilən 19 tələbənin İnstitutda təcrübə keçmələri təşkil edilmişdir.

V. MARKETİNQ VƏ İCTİMAİ ƏLAQƏLƏR ÜZRƏ İŞLƏR

2009-cu ildə Marketinq və İctimai əlaqələr istiqamətində aşağıdakı işlər görülmüşdür:

- Institutun müsbət imicinin formalaşdırılması istiqamətində fəaliyyət davam etdirilmişdir;
- Kütləvi informasiya vasitələri ilə mütəmadi işlər aparılmış və həmçinin İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunda təşkil olunan treninq-seminar, dəyirmi masa, metodoloji seminarların və digər elmi tədbirlərin ictimaiyyətə çatdırılması təmin edilmişdir;
- Beynəlxalq donör təşkilatları ilə (ADB, UNCTAD, UNDP, USAID, UNESCAP) qurulmuş münasibətlər nəticəsində hazırlanmış və onlara təqdim olunmuş layihələrin reallaşması və bu əməkdaşlığın davam etdirilməsi istiqamətində işlərin gücləndirilməsi və digər qrant proqramlarına sənədlər hazırlanaraq təqdim edilmişdir;
- Xarici ölkələrdə analoji qurumların mütərəqqi iş təcrübəsi öyrənilmiş və Azərbaycana tətbiqi imkanları araşdırılmışdır.

VI. ELMİ KATİBLİK İŞLƏRİ

- 22 dekabr 2009-cu il tarixdə İnstitutunun Elmi Şurasının yeni tərkibdə ilk iclası keçirilmiş və həmin iclas 2009-cu ildə keçirilən yeganə iclas olmuşdur. İclasda İnstitutda yerinə yetirilən elmi-tədqiqat işlərinin mövzuları, aspirant, dissertant və doktorantlarının dissertasiya mövzuları, və s. bu kimi məsələlərin müzakirələri təşkil olunmuş və müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir;

- Aspirantura, dissertantura və doktorantura üzrə təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, dissertasiyaların müdafiəsi ilə əlaqədar problemlərin həlli istiqamətində müvafiq işlər görülmüşdür;

- 2008-ci ildə İnstitutun aspiranturasına ayrılmış 15 yer üzrə həyata keçirilən qəbul prosesi 2009-cu ilin əvvəlində yekunlaşmışdır. Ayrılmış 15 yerə 15 nəfər sənədlərini təqdim etmiş və keçirilən imtahanların (ixtisas, xarici-dil, fəlsəfə) nəticələrinə əsasən onların hamısı qəbul edilmişdir. Lakin 1 nəfər öz arzusu ilə ərizə yazaraq aspirantura təhsilini davam etdirməkdən imtina etmişdir. Beləliklə də hesabat ilində İnstituta 8 nəfər əyani, 6 nəfər isə qiyabi şöbəyə olmaqla cəmi 14 aspirant qəbul edilmişdir;

- Hesabat dövründə İnstitutun aspirant və dissertantlarından 10 nəfəri dissertasiya işlərini ilkin variantda bitirərək müzakirəyə təqdim etmiş, onlardan 7 nəfərinin namizədlilik dissertasiyası ilkin müzakirədən müvəffəqiyyətlə keçmiş və müvafiq Dissertasiya Şuralarına təqdim olunmaları haqda qərar qəbul edilmişdir. Eyni zamanda, İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutu tərəfindən 10 namizədlilik və 4 doktorluq dissertasiya işlərinə aparıcı təşkilat kimi və bir sıra dissertasiya işlərinin avtoreferatlarına İnstitutun əməkdaşları tərəfindən müvafiq rəylərin verilməsi təmin olunmuşdur;

- İnstitutun kitabxana fondu yeni elmi ədəbiyyatlarla zənginləşdirilmişdir.

VII. MALİYYƏ-TƏSƏRRÜFAT İŞLƏRİ

- İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun əməkdaşları zəruri dəftərxana ləvazimatları və materialları ilə təmin edilmişdir;
- İnstitutun inzibati binasının 2-ci mərtəbəsində yerləşən İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin Telefon Məlumat Mərkəzinin yaradılması üçün müasir texniki avadanlıqlar və inventarlar alınmışdır;
- İnstitut əməkdaşlarının regionlarda apardıqları tədqiqat işlərinin səmərəliliyini təmin etmək məqsədi ilə 7 ədəd mobil kompüter alınmış və əməkdaşların istifadəsinə verilmişdir;
- Elmi-tədqiqat işlərində əməkdaşların işlərinin daha da operativliyini təmin etmək məqsədi ilə printerlər və digər avadanlıqlar alınmış, istifadə üçün paylanmışdır;
- İİETİ-nun əməkdaşları tələblərinə uyğun olaraq program təminatı ilə təmin edilmişlər;
- İİETİ-nun əməkdaşlarının maddi vəziyyətini nəzərə alaraq inzibati binanın birinci mərtəbəsində yerləşən yeməxana ilə müqavilə bağlanmış və işçilərə güzəştli qiymətlərlə yemək verilməsi təmin edilmişdir.
- İİETİ-na məxsus saytın hazırlanmasına dair lazımı tədbirlər görülmüşdür. sayt hazırlanıb başa çatmaq üzrədir.
- İİETİ-nun əməkdaşlarının tələblərinə uyğun müxtəlif elmi kitablar alınmış və zərurət yaranmış kitabların çap edilməsi üçün müqavilə bağlanmışdır.
- İİETİ-na 2 ədəd avtomobil alınmış və istifadəyə verilmişdir.
- İİETİ-nun inzibati otaqlarında nəfəsliklər nizamlanmış, yay və qış rejiminə hazırlıq məqsədi ilə havalandırma sisteminə vaxtı-vaxtında baxılmış, inzibati binanın zirzəmisində 2 ədəd suqəbuledici yaradılmış, UPS otağında normal temperaturun təmin edilməsi məqsədi ilə 1 ədəd kondisioner alınmış və quraşdırılmışdır. Həmçinin digər zərurət yaranmış cari təmir işləri yerinə yetirilmişdir.
- İİETİ-nun inzibati binasının həyətyanı sahəsində avtomobillərin saxlanması məqsədi ilə 625 m² ərazi təmizlənmiş, asfaltlanaraq abadlaşdırılmışdır.

VIII. İCTİMAİ İŞLƏR

- İqtisadi İnkişaf Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin (BHİK) təşkilatçılığı ilə Nazirliyin qurumları arasında keçirilən və 15 İyun – Milli Qurtuluş gününə həsr olunmuş mini-futbol turniri başa çatmışdır. 11 komandanın iştirak etdiyi turnirin final görüşündə İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun (İİETİ) və Xarici iqtisadi əlaqələr şöbəsinin komandaları qarşılaşmışlar. İİETİ-nin idmançıları qalib gəlmişlər – 3:2. Final görüşündən sonra İqtisadi İnkişaf nazirinin müavini Niyazi Səfərov və BHİK-in sədri Fazil Məmmədov turnirdə ilk dörd yeri tutan komandaları təbrik etmiş, onlara diplom və hədiyyələr təqdim etmişlər. Turnirin qalibinə - İİETİ komandasına keçici kubok verilmişdir;

- İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Nazirliyin aparatı və strukturuna daxil olan qurumların əməkdaşları arasında 18 Oktyabr - Dövlət Müstəqilliyi Gününə həsr olunmuş Şahmat Turniri başa çatmışdır. Respublika Şahmat Federasiyasında təşkil olunmuş və dairəvi sistem üzrə keçirilən oyunlarda Nazirliyin aparatının, strukturuna daxil olan və tabeliyindəki qurumların 30-a yaxın əməkdaşı iştirak etmişdir. Oktyabrın 3-dən start götürmüş oyunlara oktyabrın 17-də yekun vurulmuşdur. I yerə İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutunun şöbə müdiri əvəzi Rauf Rzayev, II yerə institutun baş mütəxəssisi Vüsal Əliyev layiq görülmüşlər. Azərbaycan Şahmat Federasiyasının vitse-prezidenti Faiq Həsənov və İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədr əvəzi Fazil Məmmədov turnirin qaliblərini təbrik etmiş və onlara Respublika Şahmat Federasiyasının Fəxri Fərmanını, İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin Fəxri Fərmanını, pul mükafatını və hədiyyələrini təqdim etmişlər.